

РЕШЕНИЕ

№ 20794

гр. София, 15.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 156 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесети ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ВА

при участието на секретаря ЕД
като разгледа докладваното от ВА Гражданско дело № 20231110139051 по
описа за 2023 година

РЕШЕНИЕ

15.12.2023 г., гр. София

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, I Г. О., 156-ти състав, в открито публично заседание на двадесети ноември през две хиляди и двадесет и трета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ВА

при секретар ЕД, като разгледа докладваното от съдия ВА гр. дело № 39051/2023 г. по описа на СРС, за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 124 и сл. ГПК.

Подадена е искова молба от „ДОЗе“ ЕАД срещу СО, като се твърди, че на 09.08.2022 г., около 13:00 ч., С. Н. К управлявал собственият си лек автомобил „Порше“, модел „Таусан S“, рег. № СВ ТА в гр. София, с посока на движение от „Околовръстен път“ към центъра на гр. София, като се движел по бул. „Климент Охридски“, но бил преминал през необезопасена и несигнализирана дупка, като остър камък се бил забил в гумата на автомобила в следствие на което били настъпили вреди. Поддържа, че за увредения лек автомобил е била сключена застраховка „Каско“, обективизирана в застрахователна полица № 440121213141730, с период на застрахователно покритие от 09.12.2021 г. до 08.12.2022 г. Навежда доводи, че във връзка с ПТП-то е била образувана застрахователна преписка (именувана „щета“) № 440107122222040, като на 19.09.2022 г. било изплатено застрахователно обезщетение в размер на 540,00 лева, а освен това били сторени обичайни

ликвидационни разходи в размер на 15,00 лева. Излага съображения, че ПТП-то е било настъпило на територията на СО, поради което именно същата имала правното задължение да поддържа пътя, което обосновава. Твърди, че с плащането на застрахователно обезщетение е встъпил в правата на увредения срещу делинквента. Иска ответника да бъде осъден да заплати претендираните суми, както и сторените деловодни разноски.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК е подаден отговор на исковата молба от ответника, с който претенцията се оспорва. Прави отвод за нередовност на исковата молба, тъй като не било ясно точно къде е настъпило ПТП-то. Твърди, че претенцията е недоказана, за което изразява становище по представените по делото доказателства и тяхната доказателствена стойност. Поддържа, че ищецът бил заплатил застрахователното обезщетение в противоречие с общите условия към застрахователната полица, което аргументира. Навежда доводи, че участъкът за процесния период е бил поддържан от трето лице, чието привличане се иска като подпомагаща страна. Прави доказателствени искания за приемането на писмени доказателствени средства. Иска отхвърляне на предявените искове. Претендира разноски.

Третото лице-помагач на страната на ответника не е изразило становище по предявените искове.

Съдът, като съобрази правните доводи на страните, събраните писмени и гласни доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното:

СРС, 156-ти състав е сезиран с осъдителен иск с правно основание чл. 410 КЗ, във вр. чл. 45 ЗЗД, във вр. чл. 49 ЗЗД.

В чл. 410 КЗ е уредено едно специално суброгационно право в отклонение от правилата по чл. 74 ЗЗД, тъй като застрахователят при настъпване на застрахователното събитие не изпълнява чуждо правно задължение, а изплащайки застрахователно обезщетение, изпълнява свое договорно задължение, вследствие на което по силата на чл. 410 КЗ встъпва в правата на увредения срещу причинителя на вредата или срещу застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“, обезпечил деликтната отговорност на виновния за настъпването на процесното ПТП водач на МПС. Но когато причинител на вредата е лице, комуто е възложена някаква работа, по силата на чл. 49 ЗЗД, във вр. с чл. 45, ал. 1 ЗЗД отговорност носи и възложителят за вредите, причинени от изпълнителя на възложената работа при или по повод нейното изпълнението. Макар че в правната норма, регламентирана в чл. 410 КЗ, не е предвидена правната възможност заплатилият по имуществено застраховане обезщетение застраховател да встъпи в правата на увредения срещу носещия гаранционна, обезпечителна отговорност възложител на виновното лице за причиняване на вредоносния резултат, в **т. 15 от Постановление № 7/1977 г. на Пленума на ВС** се приема, че суброгацията на застрахователя включва и правната възможност той да предявява искове за реализиране на отговорността по чл. 47 - 49 ЗЗД, когато са налице основания за нея. Макар и тези тълкувателни разяснения да са дадени при действието на чл. 344, ал. 1 (отм.) ЗЗД, те са приложими и при тълкуването на чл. 410 КЗ, тъй като обективизираната от законодателя нормативна воля в тези две разпоредби е една и съща.

Когато правото на собственост върху повредената вещ, от която настъпват вредоносните последици, принадлежи на юридическо лице, то следва да носи уредената в чл. 49 ЗЗД, във вр. с чл. 45 ЗЗД гаранционно-обезпечителна отговорност за виновното

деяние (действие или бездействие) на физическите лица, на които е възложило да поддържат в изправност повредената вещ. Когато при ползване на вещта е допуснато нарушение на предписани или други общоприети правила, отговорността е по чл. 45 ЗЗД, съответно чл. 49 ЗЗД. В този смисъл са задължителните за съда тълкувателни разяснения, дадени в **т. 3 от Постановление № 4/1975 г. на Пленума на ВС** и **т. 2 от Постановление № 17/1963 г. на Пленума на ВС**.

Отговорността на лицата, които са възложили другиму извършването на някаква работа, за вредите, причинени при или по повод на тази работа, е за чужди противоправни и виновни действия или бездействия. Тази отговорност има обезпечително-гаранционна функция и произтича от вината на натоварените с извършването на работата лица. Правните субекти, които са възложили работата, във връзка с която са причинени вредите, не могат да правят възражения, че са невиновни в подбора на лицата и да се позовават на други лични основания за освобождаването им от отговорност. Юридическите лица носят обезпечително-гаранционната отговорност по чл. 49 ЗЗД, дори когато не е установено кой конкретно измежду работниците и служителите на юридическото лице или изпълнителят на работата е причинил вредоносния резултат, като в този смисъл е и задължителната съдебна практика – **Постановление № 7/1959 г. на Пленума на ВС**.

Предпоставките за възникване на регресното право на застрахователя по имуществено застраховане срещу застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ на причинителя на имуществени вреди (делинквента) изисква кумулативното осъществяване на следните предпоставки: **1)** наличие на действително застрахователно правоотношение между увредения и ищеца по имуществена застраховка; **2)** за увредения да е възникнало право на вземане на извъндоговорно основание срещу причинителя на вредата – арг. чл. 45, ал. 1 ЗЗД, т.е. вредите да са причинени от делинквента чрез неговото виновно и противоправно поведение; **3)** застрахователят по имущественото застраховане да е изплатил застрахователно обезщетение за настъпилото увреждане на застрахованата вещ и **4)** към момента на настъпване на застрахователното събитие (ПТП), делинквента да е имал задължение да поддържа пътя на който е настъпило ПТП-то.

Между страни не се спори, поради което и с доклада по делото на основание чл. 146, ал. 1, т. 3 ГПК е обявено за безспорно, че: **1)** е налице валидно застрахователно правоотношение по застраховка „Каско“, обективизирана в застрахователна полица № 440121213141730, с период на застрахователно покритие от 09.12.2021 г. до 08.12.2022 г.; **2)** е била образувана застрахователна преписка (именувана „щета“) № 440107122222040, като на 19.09.2022 г. било изплатено застрахователно обезщетение в размер на 540,00 лева, а освен това били сторени обичайни ликвидационни разходи в размер на 15,00 лева.

От Свидетелство за регистрация част I № 012166060 се установява, че лек автомобил „Порше“, модел „Таусан S“, рег. № СВ ТА е собственост на С. Н. К.

Свидетелството за регистрация на МПС доказва наличието на придобивно основание на посочения в това свидетелство собственик, но не представлява пречка за установяване на противното. Свидетелството за регистрация на автомобила е официален свидетелстващ документ, съставляващ доказателство относно съдържащите се в него изявления, включително и относно собственика на съответния автомобил – така **Решение № 874 от 18.11.2009 г. на ВКС по гр. д. № 4074/2008 г. на III ГО на ВКС; Решение № 792 от 12.01.2011 г. на ВКС по гр. д. № 281/2010 г., III г. о., ГК** . Следователно свидетелството за

регистрация притежава обвързваща съда материална доказателствена сила – арг. чл. 179, ал. 1 ГПК.

Приложено е уведомление за щета № 44010712222040, в което е посочено, че на 09.08.2022 г., около 13:00 ч. в гр. София, на бул. „Св. Климент Охридски“ е настъпило ПТП, като водачът на МПС е преминал през изрязан участък на пътното платно при което се забива остър камък в гумата. Изяснено е, че декларатор е БТБ.

Уведомлението за щета има двойко значение. На първо място чрез него се инициира застрахователната преписка, т. е. чрез подаването му до застрахователя заедно с изискуемите допълнителни данни и доказателства, застрахования – респ. трето правоимащо лице изпълнява основното си задължение по застрахователния договор – да уведоми в определени срокове застрахователят, че е настъпило застрахователно събитие, което представлява и покрит застрахователен риск – арг. чл. 380 КЗ. На второ място обаче уведомлението – от гледна точка на доказателственото право представлява свидетелски показания в писмена форма, което е недопустимо, съобразно правилата на ГПК произтичащи от това, че способа за извличането на гласните доказателствени средства е разпит – арг. чл. 163 ГПК, респ. може да касае и само твърдения на страните в писмена форма, които нямат доказателствена стойност. Тоест, за да може да се цени, вкл. с оглед заключението на СТЕ или други допустими доказателствени средства, данните в уведомлението следва да бъдат потвърдени чрез доказателствени средства, които са събрани чрез способите допустими в ГПК – в частта досежно твърденията за настъпването на ПТП-то и неговия механизъм.

По делото са събрани гласни доказателствени средства чрез разпит на свидетеля С. К.

От казаното от св. К се изяснява, че ставало въпрос за инцидент със спукана гума. Помнел, че бил в „Кръстова вада“ на МОЛ „Парадайс“ и имало ремонт на пътната мрежа, като стърчали камъни и павеа, както и остри елементи, които се били забили в гумата на автомобила. Свидетелства, че не бил участвал в ПТП, при което да е шофирал от Околовръстен път по посока на центъра по бул. „Климент Охридски“. Изяснява, че вредата настъпила от забито камъче – може би гранит от пътното платно и гумата се била спукала. Това била единствената щета, която бил завеждал пред застрахователя за колата. Установява, че инцидентът се случил в „Кръстова вада“. Сочил, че не помни е писал към застрахователя, но на мястото се строели много нови сгради и непрекъснато имало ремонти, като в случая нямало обозначения или табели. Свидетелства, че се движел по посока на движение на улица, която била еднопосочна, но това било при МОЛ „Парадайс“ – в една от вътрешните улици по посока на Южен парк. Изяснява, че имал брокери, които се занимавали със застраховките, но не познавал БТБ, а сочи, че това вероятно бил Боби, но не знае дали е той, тъй като не му знаел имената.

Настоящата съдебна инстанция приема показанията на св. К за достоверни, тъй като, преценени по правилата на чл. 172 ГПК, са последователни, житейски и правно логични, като не се доказва свидетелят да е заинтересован от изхода на правния спор, предмет на делото. Въпреки наличието на противоречия в някои детайли, това не може да доведе до извод за противоречивост, нелогичност и непоследователност на показанията. Нещо повече, логично е с оглед изминалия период от време свидетелят, да си спомня случая по-общо, допускайки неточности в някои детайли, които избледняват с времето, поради особеностите на човешката памет. Същественото е, че субективните му възприятия по отношение на правнорелевантните факти са формирани непосредствено и не са взаимоизключващи се, включително свидетелят ги потвърждава, под страх от наказателна отговорност. Необходимо е да се изясни, че с оглед непосредственото формиране на субективните

възприятия е нормално свидетелите да описва някои детайли по различен начин, доколкото същият е и пряк участник в ПТП-то.

Прието и неоспорено е заключението на САТЕ, като вещото лице е посочило, че въз основа на уведомлението за настъпилата щета (в констативно съобразителната част), че механизма на ПТП-то е следния: на 09.08.2022 г. в гр. София, е настъпило ПТП с участието на лек автомобил „Порше“, модел „Тайкан S“, рег. № СВ ТА, който се движи по бул. „Св. Климент Охридски“ с посока от ул. „Околовръстен път“ към Център, като МПС попада в изрязан участък в пътното платено, като в следствие на това се уврежда лява гума. Експертът е изяснил, че увреждането е в пряка причинно-следствена връзка с ПТП-то, като стойността необходима за възстановяването на вредите по средни пазарни цени към датата на ПТП-то е в размер на 900,00 лева. В о. с. з. от 09.10.2023 г., вещото лице е посочило, че в заключението са отразени всички данни във връзка с ПТП-то за които има данни по делото, като няма данни за размера на дупката. Посочено е, че е увреден само един брой гума, което означавало, че дупката не е повече от 7-10 см. в дълбочина и скоростта не е била повече от 30-40 км./ч., но изрично сочи, че подобни данни по делото няма.

Съдът, като извърши преценка на заключението на САТЕ, съобразно правилото на чл. 202 ГПК намира, че следва да го кредитира, тъй като е изготвено обективно, компетентно и добросъвестно. Вещото лице е отговорило изчерпателно на поставените задачи, като по делото липсват доказателства, че експертът е заинтересован от изхода на правния спор или е недобросъвестен.

Настоящият съдебен състав, като извърши съвкупна преценка на събраните по делото доказателства намира, че в случая ищецът не е установил пълно и главно механизма на ПТП-то, поради което с оглед неблагоприятните последици на доказателствената тежест, съдът е длъжен да приеме недоказания факт за неосъществил се в обективната действителност – арг. чл. 154, ал. 1 ГПК. Механизмът на ПТП-то е част от основанието на претенцията по регресния иск по чл. 410 КЗ и чл. 411 КЗ. След като ищецът, въпреки разпределената доказателствена тежест, не е установил пълно и главно елемент от основанието на иска, то това е достатъчно, за да съда да приеме, че претенцията е недоказана. В тази насока трябва да се спомене, че макар и в о. с. з. от 20.11.2023 г., ищецът е поискал изменение на иска по чл. 214, ал. 1 ГПК, съдът ясно и точно е посочил, че се касае за изменение на основанието на иска, тъй като последното представляват фактите на които се основава претенцията – част от които касаят и механизма на ПТП-то. Настъпването на ПТП на място, по време и по начин различен от твърдения са основание за отхвърляне на претенцията, но не преклудират възможността да се води ново производство в друго производство, тъй като преклудиращата сила на СПН няма да обхване част от основанието – фактите, които не са въведени надлежно в производството. За пълнота трябва да се изясни, че нормата на чл. 214, ал. 1 ГПК се различава от изясняването на спора по реда на чл. 143 ГПК – *„Основанието на иска представляват фактите, с които ищецът свързва възникването и съществуването на спорното право, чиято защита търси в исковия процес, при което всякакви други фактически твърдения, които не се отнасят до*

заявеното в исковата молба материално правоотношение, не формират основанието на иска по смисъла на чл. 214 ГПК. Уточненията, направени от ищеца в първото съдебно заседание по реда на чл. 143, ал. 2 ГПК, не променят основанието на иска такова, каквото е очертано в обстоятелствената част на исковата молба, а само го детайлизират посредством релевиране на конкретни фактически твърдения в рамките на заявената от ищеца фактическа рамка на спора. Това са твърдения за факти, които са част от вече посоченото основание на иска и които като такива се обхващат от обективните предели на силата на присъдено нещо на съдебното решение по делото, независимо дали са посочени изрично или не, т.е. не могат да бъдат основание за предявяване на нов иск за същото право. В този смисъл тези уточнения не могат да бъдат приравнени на изменение на иска по основание по смисъла на чл. 214, ал. 1 ГПК, тъй като не променят основанието на предявения иск, а само го поясняват и детайлизират. Същевременно чрез поясняването на исковата молба ищецът може да отстрани вътрешни противоречия между собствените си фактически твърдения, както и да обоснове връзката между заявените факти и търсената с иска защита.“ – така Решение № 55 от 27.04.2015 г. на ВКС по гр. д. № 5558/2014 г., I г. о., ГК . В този смисъл изменението на иска е налице когато ищецът въвежда ново основание или петитум или ответник по първоначалния иск като прибавя към вече заявените с първоначалния иск основание, петитум или ответник или пък ги заменя с ново основание, петитум или нова страна. Изменението на иска се налага при грешка, която ищецът е допуснал при предявяване на иска и се цели поправка на тази грешка или при новонастъпили в процеса факти. Ищецът въвежда ново основание, когато се позовава на друг юридически факт в сравнение с този, посочен в исковата молба и извежда от него претендираното право. Ищецът изтъква нов петитум, когато вместо или наред с първоначалния петитум отправя до съда ново искане за защита. Изменението на петитума е допустимо само ако ищецът запазва същото основание. Едновременното изменение на основанието и петитума е недопустимо. Добавянето на нови обстоятелства към първоначално заявените, с оглед настъпилата промяна след подаване на исковата молба, само по себе си не съставлява промяна на основанието на иска – така Решение № 59 от 27.04.2015 г. на ВКС по гр. д. № 4647/2014 г., III г. о., ГК. Но новонастъпилият факт трябва да касае въведените с исковата молба основания, а не да обосновава друго основание на иска – какъвто е процесният случай.

При този изход на правния спор с правна възможност да претендира разноски разполага само ответника. Последният е поискал присъждането на деловодни разноски, поради което и на основание чл. 78, ал. 3, във вр. ал. 8 ГПК, във вр. чл. 37 ЗПр.Пом., във вр. чл. 25, ал. 1 НЗПП следва да му се присъди сумата от 100,00 лева, представляващи юрисконсултско възнаграждение за първоинстанционното производство.

Така мотивиран, Софийският районен съд

РЕШИ:

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения иск от „ДОЗ“ ЕАД, ЕИК:, със седалище и адрес на управление: гр. **срещу** СО, с адрес: гр., за заплащане на основание чл. 410 КЗ, във вр. чл. 45 ЗЗД, във вр. чл. 49 ЗЗД, **на сумата от 555,00 лева**, представляващи заплатено застрахователно обезщетение и обичайни ликвидационни разходи по застрахователна преписка (именувана „щета“) № 440107122222040 за ПТП настъпило на 09.08.2022 г. в гр. София, като лек автомобил „Порше“, модел „Тайкан S“, рег. № СВ ТА се движи по бул. „Св. Климент Охридски“ с посока от ул. „Околовръстен път“ към Център, като МПС попада в изрязан участък в пътното платено, като в следствие на това се уврежда лява гума.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3, във вр. ал. 8 ГПК, във вр. чл. 37 ЗПр.Пом., във вр. чл. 25, ал. 1 НЗПП „ДОЗ“ ЕАД, ЕИК: **да заплати на** СО, с адрес: гр., **сумата от 100,00 лева**, представляващи юрисконсултско възнаграждение за първоинстанционното производство.

РЕШЕНИЕТО е постановено при участието на трето лице-помагач „ГИС“ АД на страна на ответника СО.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва в двуседмичен срок от съобщението до страните пред Софийският градски съд с въззивна жалба.

Препис от решението да се връчи на страните!

РАЙОНЕН СЪДИЯ:

Съдия при Софийски районен съд: _____